

D E C I Z I E

07 august 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva, Valentina Clevadî
Ion Vîlcov, Ion Corolevschi

examinând recursul declarat de către Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul în interesele lui Vasili Farîma, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a procurorului raionului Cahul în interesele lui Vasili Farîma împotriva Alexandrei Simcova cu privire la stabilirea hatului între terenuri și înlăturarea obstaculelor în folosirea lotului de pământ și la cererea de chemare în judecată a Alexandrei Simcova împotriva Primăriei comunei Lebedenco, raionul Cahul cu privire la modificarea deciziei și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și repararea prejudiciului material și moral, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 24 decembrie 2012, prin care apelul declarat de către Alexandra Simcova a fost admis, casată hotărârea Judecătoriei Cahul din 01 noiembrie 2011 și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea Alexandrei Simcova a fost respinsă, încetat procesul la acțiunea procurorului raionului Cahul în interesele lui Vasili Farîma în partea pretenției cu privire la stabilirea hatului terenurilor, iar în partea pretenției cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea lotului de pământ a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 05 iulie 2007, procurorul raionului Cahul a depus în interesele lui Vasili Farîma o cerere de chemare în judecată împotriva Alexandrei Simcova cu privire la stabilirea hatului între terenuri și înlăturarea obstaculelor la folosirea porțiunii de teren.

În motivarea acțiunii procurorul raionului Cahul în interesele lui Vasili Farîma a indicat că Procuratura raionului Cahul a examinat petiția invalidului de gradul II, Vasili Farîma, locuitor al satului Ursoaia, raionul Cahul, în care a invocat că vecina Alexandra Simcova chiar pe hatul dintre terenurile aferente caselor lor a construit dependențe și îngrădiri, în care ultima ține păsări domestice.

În afară de aceasta, Alexandra Simcova a mutat ilegal hatul terenului său nemijlocit sub peretele casei petiționarului, ceea ce încalcă dreptul reclamantului de a se folosi de o parte a terenului său, precum și îl privează de posibilitatea de a

întreține respectivul perete și acoperișul casei (tencuirea, instalarea ulucelor, întreținerea prispei protectoare). În casă este mereu umezeală, igrasie, ceea ce are urmări nefaste asupra sănătății reclamantului și a membrilor familiei lui, precum și asupra mobilei.

De asemenea, umbra copacilor de pe hat cade pe terenul petiționarului, ceea ce influențează negativ roada de struguri și a altor culturi. Faptul evaluării stării tehnice și a stării generale de corespundere a normelor sanitare de locuit este relevat în cadrul răspunsurilor primite de la medicul sanitar șef al raionului Cahul, precum și de la șeful Inspecției de Stat Teritoriale Cahul în Construcții „Sud”.

Conform răspunsului medicului sanitar șef al raionului Cahul, situarea păsărilor domestice nu corespunde normelor sanitare care prevăd ținerea păsărilor domestice la o distanță nu mai mică decât 15 metri de la casă.

Menționează că pârâta a fost invitată la Procuratura raionului Cahul și a fost de acord să înlăture încălcările depistate, însă până în prezent, ea nu a întreprins măsuri concrete în acest sens.

Consideră că Alexandra Simcova a săvârșit acțiuni de atentare inadmisibilă, prevăzute de art. 379 din Codul civil, precum și a încălcat prevederile art. 389 din Codul civil privind respectarea distanței de sădire a copacilor de la hatul terenului.

Cere procurorul raionului Cahul în interesele lui Vasili Farîma obligarea Alexandrei Simcova să înceteze acțiunile de atentare inadmisibilă pe terenul de pământ aferent casei și casa lui Vasili Farîma, obligarea Alexandrei Simcova să schimbe locul dependenților și al copacilor de pe hotarul ce desparte terenurile la o distanță prevăzută de normele sanitare, regulamentul de urbanism, precum și de art. 389 alin. (2) din Codul civil, obligarea Alexandrei Simcova să înlăture obstacolele în folosirea de către Vasile Farîma a terenului de pământ, ce-i aparține și stabilirea hatului în conformitate cu planul cadastral al terenurilor.

La 10 aprilie 2008, Alexandra Simcova a depus o cerere de chemate în judecată împotriva Primăriei s. Ursoaia, raionul Cahul cu privire la modificarea deciziei și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii Alexandra Simcova a indicat că locuiește în casa proprie din satul Ursoaia, r-nul Cahul, pe care a construit-o în anul 1960. Pentru construcția acestei case de locuit i-a fost atribuit terenul de pământ cu suprafața de 0,1841 ha. La măsurările geodezice a terenurilor de pământ pentru eliberarea certificatului de proprietate asupra terenului de pământ, adică a titlurilor, în decizia Primăriei com. Lebedenco greșit a fost indicat că terenul atribuit ei are suprafața de 0,1695 ha și nu de 0,1841 ha, fapt ce a constituit drept temei ca în decizia Primăriei com. Lebedenco nr. 10 din 16 septembrie 1992 să fie indicat că ea este proprietara terenului cu suprafața de 0,1695 ha, în consecință, i-a fost eliberat titlul asupra terenului cu suprafața de 0,1695 ha, ceea ce nu corespunde realității și actelor inițiale, fapt prin care îi sunt lezate drepturile sale.

Menționează că la măsurările geodezice, ea nu a participat, doar a asistat vecinul său, Vasili Farîma, care intenționat a dus în eroare geodeziștii despre hotarele terenurilor.

Sușține că despre greșeala comisă a aflat la 30 ianuarie 2008 în ședința de judecată, când se examina cererea de chemare în judecată a lui Vasili Farîma împotriva ei cu privire la retrocedarea acestei diferențe. În legătură cu aceasta, la 08 februarie 2008, ea s-a adresat la Primăria satului Ursoaia, raionul Cahul cu o cerere prealabilă despre corectarea greșelii date, dar pînă la moment nu a primit răspuns.

Consideră că prin acțiunile ilicite ale Primăriei s. Ursoaia i s-a cauzat stres și suferințe sufletești și, anume, prin certurile permanente cu vecinul Vasili Farîma, diverse plângeri din partea acestuia, ea este pensionară, în etate și toate aceste neplăceri i-a cauzat un prejudiciu moral, pe care îl evaluează la suma de 3000 lei.

De asemenea, i-a fost cauzat și prejudiciu material, pe care îl estimează la suma de 1000 lei.

Cere Alexandra Simcova obligarea Primăriei s. Ursoaia, raionul Cahul de a introduce modificările în decizia nr. 10 din 16 septembrie 1992, eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu indicarea suprafeței terenului de 0,1841 ha, aducerea mărimilor hotarului la situația inițială, repararea prejudiciului material în sumă de 1000 lei și a prejudiciului moral în mărime de 3000 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 21 aprilie 2011 au fost conexe acțiunile civile menționate într-un singur proces, a fost atras în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului Primăria satului Lebedenco, raionul Cahul pe cauza civilă a Alexandrei Simcova împotriva Primăriei s. Ursoaia cu privire la modificarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren. A fost considerat corect ca pârât pe cauza civilă a Alexandrei Simcova împotriva Primăriei Ursoaia, Primăria comunei Lebedenco, raionul Cahul.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 01 noiembrie 2011 a fost admisă acțiunea procurorului raionului Cahul. A fost stabilit hotarul dintre terenurile caselor de locuit a lui Vasili Farîma și a Alexandrei Simcova din satul Ursoaia, comuna Lebedenco, raionul Cahul în spatele casei de locuit a lui Vasili Farîma la o distanță de 60 cm de a lungul peretelui din spatele casei de locuit a lui Vasili Farîma pe o lungime de 18,63 m.

A fost obligată Alexandra Simcova să nu pună piedici lui Vasile Farîma în folosirea porțiunii de teren în spatele casei de locuit lui Vasili Farîma cu lățimea de 60 cm și lungimea de 18,63 m de a lungul hotarului dintre terenurile lui Vasile Farîma și Alexandra Simcova.

A fost obligată Alexandra Simcova să nu întrețină păsări și animale în spatele casei lui Vasile Farîma la o distanță nu mai mică de 15 m.

A fost respinsă acțiunea Procurorului raionului Cahul în interesele lui Vasili Farîma împotriva Alexandrei Simcova în partea obligării ultimei să schimbe locul copacilor de pe hatul ce desparte terenurile lor învecinate.

A fost respinsă acțiunea Alexandrei Simcova.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 24 decembrie 2012 a fost admis apelul declarat de către Alexandra Simcova, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea Alexandrei Simcova.

A fost încetat procesul civil la cererea de chemare în judecată a procurorului raionului Cahul în interesele lui Vasili Farîma împotriva Alexandrei Simcova în partea pretenției cu privire la stabilirea hotarului în conformitate cu planul cadastral al terenului din motiv că nu urmează a fi judecată în procedură civilă.

A fost respinsă pretenția procurorului raionului Cahul în interesele lui Vasili Farîma împotriva Alexandrei Simcova cu privire la înlăturarea atentării inadmisibile pe terenul aferent casei, înlăturarea copacilor și construcțiilor gospodărești de la hotar la o distanță prevăzută de normele sanitare și înlăturarea piedicilor în folosirea lotului de pământ.

La 28 februarie 2013, Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul în interesele lui Vasili Farîma a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea în care a fost respinsă acțiunea sa în interesele lui Vasili Farîma și menținerea în această parte a hotărârii primei instanțe.

Recurentul Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul în interesele lui Vasili Farîma, în motivarea recursului, a indicat că decizia instanței de apel este neîntemeiată în partea respingerii pretenției procurorului în interesele lui Vasili Farîma împotriva Alexandrei Simcova cu privire la înlăturarea atentării inadmisibile pe terenul aferent casei, înlăturarea construcțiilor gospodărești de la hotar la o distanță prevăzută de normele sanitare, înlăturarea piedicilor la folosirea terenului, deoarece instanța de apel a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept material, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea, iar aprecierea probelor de către instanța de apel a fost arbitrară și selectivă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei redactate.

Din actele pricinii este cert faptul că Procuratura raionului Cahul a recepționat copia deciziei Curții de Apel Cahul din 24 decembrie 2012 la 25 ianuarie 2013, iar la 28 februarie 2013, adică în termenul prevăzut de lege, a depus cererea de recurs.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 02 mai 2013 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și

care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată în interesele lui Vasili Farîma, procurorul raionului Cahul a solicitat obligarea Alexandrei Simcova să înceteze acțiunile de atentare inadmisibilă pe terenul de pământ aferent casei și casa lui Vasili Farîma, obligarea Alexandrei Simcova să schimbe locul dependenților și al copacilor de pe hotarul ce desparte terenurile la o distanță prevăzută de normele sanitare, regulamentul de urbanism, obligarea Alexandrei Simcova să înlăture obstacolele în folosirea de către Vasile Farîma a terenului de pământ, ce-i aparține și stabilirea hatului în conformitate cu planul cadastral al terenurilor.

La rândul său, înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Alexandra Simcova a solicitat obligarea Primăriei com. Lebedenco, raionul Cahul de a introduce modificările în decizia nr. 10 din 16 septembrie 1992, eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu indicarea suprafeței terenului de 0,1841 ha, aducerea mărimilor hotarului la situația inițială, repararea prejudiciului material în sumă de 1000 lei și a prejudiciului moral în mărime de 3000 lei.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii procurorului raionului Cahul în interesele lui Vasili Farîma și netemeiniciei acțiunii Alexandrei Simcova.

Ulterior, instanța de apel, judecând apelul declarat de către Alexandra Simcova, a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia, casând integral hotărârea primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre, prin care a respins acțiunea Alexandrei Simcova, a încetat procesul la cererea de chemare în judecată a procurorului raionului Cahul în interesele lui Vasili Farîma împotriva Alexandrei Simcova în partea pretenției cu privire la stabilirea hotarului în conformitate cu planul cadastral al terenului și a respins pretențiile procurorului raionului Cahul în interesele lui Vasili Farîma cu privire la înlăturarea atentării inadmisibile pe terenul aferent casei, înlăturarea copacilor și construcțiilor gospodărești de la hotar la o distanță prevăzută de normele sanitare și înlăturarea piedicilor în folosirea lotului de pământ.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel, dispunând încetarea procesului în partea pretenției cu privire la stabilirea hotarului în conformitate cu planul cadastral al terenului, greșit a reținut că pretenția cu privire la stabilirea hatului (f. d. 2, vol. I) nu urmează a fi judecată în procedură civilă, dat fiind faptul că această pretenție este una negatorie, or, prin

probele la dosar s-a stabilit că Alexandra Simcova a ocupat ilegal o porțiune din terenul lui Vasili Farîma, atentând la proprietatea acestuia.

Această pretenție a procurorului raionului Cahul urma să fie examinată în fond și de către instanța de apel, or, în alt caz litigiul rămâne fără soluție.

La caz, se mai reține că din procesul-verbal al ședinței de judecată a primei instanțe (f. d. 153, vol. I) rezultă că președintele ședinței nu a prezentat raportul asupra cauzei, nu a concretizat care sunt pretențiile reclamanților, din care cauză în loc de a examina pretenția procurorului raionului Cahul de a strămuta (stabili) hatul dintre terenurile părților, a examinat pretenția cu privire la stabilirea hotarului, cu atât mai mult că o astfel de pretenție nu a fost înaintată de către nici o parte.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, de fapt, litigiul în prima instanță nu a fost judecat.

Este greșită și concluzia primei instanțe precum că pretenția Alexandrei Simcova cu privire la modificarea deciziei com. Lebedenco nr. 10 din 16 septembrie 1992 ar fi tardivă, deoarece nimeni nu a invocat faptul încălcării termenului de prescripție privind atacarea unui act administrativ, iar instanța nu poate invoca acest fapt din oficiu.

Aceste erori nu au fost corectate de către nici de către instanța de apel, cu toate că eroarea menționată a fost constatată și expusă în decizia instanței de apel (f. d. 71, vol. II).

În contextul dat, instanța de recurs reține că cele descrise cert indică la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale.

Această circumstanță este apreciată de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție drept o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite pricina spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul în interesele lui Vasili Farîma.

Se casează integral decizia Curții de Apel Cahul din 24 decembrie 2012 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a procurorului raionului Cahul în interesele lui Vasili Farîma împotriva Alexandrei Simcova cu privire la stabilirea hotarelor între terenuri și înlăturarea obstaculelor în folosirea lotului de pământ și

la cererea de chemare în judecată a Alexandrei Simcova împotriva Primăriei comunei Lebedenco, raionul Cahul cu privire la modificarea deciziei și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și repararea prejudiciului material și moral, cu trimiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Cahul, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadî

Ion Vîlcov

Ion Corolevschi